

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3232/2020. (VI. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.973/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Szűcs A. Gábor Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Szűcs A. Gábor) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 45.K.30.200/2019/18. számú ítélete és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.973/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény L) cikkének (1) és (2) bekezdését, a II. cikkét és a „XXVIII. cikkét”.
- [2] 2. A bírósági határozatokban foglaltak alapján az alkotmányjogi panasz előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] A jogerős ítélet szerint az indítványozó vietnami állampolgár először 2016-ban terjesztett elő tartózkodási kártya kiállítására iránti kérelmet magyar állampolgár gyermekére tekintettel, azonban a kérelmet a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (jelenlegi elnevezése szerint Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság, a továbbiakban: hatóság, vagy alperes) mind első-, mind másodfokon elutasította. A bíróság a jogerős határozat ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet ugyancsak elutasította, mivel – a támadott ítélet ismertetése szerint – az indítványozó a családi kapcsolatra a tartózkodási engedély megszerzése érdekében hivatkozott és az eljárás során az indítványozó és a gyermek édesanyja szavahihetősége is megdőlt.
- [4] Az indítványozó ezt követően 2018-ban terjesztett elő ismét tartózkodási kártya kiállítására iránti kérelmet kiskorú, magyar állampolgár gyermekére tekintettel, amelyet a hatóság első fokon 106-1-36689/11/2018-Tk. számú határozatával elutasított, arra hivatkozva, hogy az indítványozó a családi kapcsolatot a tartózkodási jog megszerzése érdekében létesítette. A hatóság – a bíróság szerint – széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, párhuzamosan meghallgatta az indítványozót és az édesanyját is. Határozatában a hatóság kiemelte, hogy a megelőző eljárásban kért DNS vizsgálatot az indítványozó korábban is és az újbóli eljárás során is negligálta, így a vérségi kapcsolatot hitelt érdemlően nem igazolta. Megállapította továbbá a hatóság – egyebek mellett – azt is, hogy az indítványozó és az édesanyja az eljárás során egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett, és bár az indítványozó a gyermeket anyagi támogatásban részesíti, azonban nem gondolja, törvényes képviselőt nem lát el és a gyermekkel nem él egy háztartásban.
- [5] Az indítványozó fellebbezését követően a hatóság másodfokon a 106-Tk-24583/19/2018. számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta, egyben kötelezte az indítványozót arra, hogy – tartózkodási jogának megszűnése miatt – Magyarország területét hagyja el. A határozat megállapítása szerint az indítványozó egy utólagos apai elismerő nyilatkozattal kívánt magyar állampolgárral fennálló családtagi kapcsolatot szerezni, miközben nyilatkozata szerint vietnami állampolgár feleségével és két közös gyermekükkel él együtt.
- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 45.K.30.200/2019/18. számú jogerős ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság ítéletének indokolásában rámutatott arra, hogy az alperes sem anyagi, sem eljárási jogszabályt nem sértett. Az ítélet szerint az indítványozó és a tanúként meghallgatott édesanyja a hatóság előtt a bizonyítás során egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett, továbbá megállapítást nyert, hogy az indítványozó és magyar állampolgár gyermeke nem élnek és soha nem is éltek közös háztartásban, az indítványozó vietnami feleségével és közös gyermekeikkel él együtt. Ennek okán az ítélet szerint a hatóság megalapozottan hivatkozott arra, hogy az indítványozó a családi kapcsolatot a tartózkodási jog megszerzése érdekében létesítette, melyet az indítványozó keresetével nem tudott megdönteni. Kifejtette továbbá a bíróság azt is, hogy

a hatóság indokát adta a DNS vizsgálat szükségességének, és a DNS vizsgálatot megtagadó és azt elfogadható indokkal alá nem támasztó magatartás az indítványozó javára nem értékelhető. Végül a bíróság megállapította, hogy az indítványozó nem rendelkezett – az ítélethozatal időpontjában sem – olyan engedéllyel, amely az idegenrendészeti jogszabályok alapján feljogosítaná magyarországi munkavégzésre.

- [7] A Kúria az indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) és (2) bekezdésére alapozva megtagadta. Végzésében a Kúria arra hivatkozott, hogy az indítványozó a Kp. 118. § (1) bekezdés *b*) és *d*) pontjai alapján kérte a felülvizsgálati kérelem befogadását, azonban a befogadás feltétele egyik vonatkozásban sem állt fenn. A Kúria álláspontja szerint egyrészt egy adott tartózkodási kártya kiállítására iránti kérelem tárgyában hozott határozat kapcsán a Kp. hivatkozott rendelkezése szerinti társadalmi hatás nem volt megállapítható, másrészt a Kúria megítélése szerint jelen ügyben olyan, az indítványozó által felhívott ügy tényállásától eltérő elemek is megjelentek, amelyek okán az azonosság, illetve a hivatkozott döntéstől való eltérés megállapítására sem volt lehetőség.
- [8] 3. Az indítványozó az Alaptörvény L cikkének (1) és (2) bekezdésére, II. cikkére és XXVIII. cikkére alapította alkotmányjogi panaszát és annak kiegészítését. Az L) cikk kapcsán arra hivatkozott, hogy Magyarország azon felelősségvállalása, miszerint támogatja a házasságot és a családot, nemcsak saját állampolgáira vonatkozik, álláspontja szerint ez egyben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet. Harmadik országbeli állampolgárok esetében ugyanis véleménye szerint számos esetben előfordul, hogy a tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem elutasítása miatt családok szakadnak szét, házasságok mennek tönkre a kényszerű távollét miatt. A panasz szerint jelen ügyben azzal, hogy az idegenrendészeti hatóság elutasította az indítványozó tartózkodási kérelmét, megfosztott egy gyermeket attól, hogy a fejlődése szempontjából a legideálisabb környezetben, édesapjával rendszeresen kapcsolatot tartva nevelkedjen, továbbá a hatósági döntés – és az azt helybenhagyó bírósági döntés – képtelenné tette az édesapát arra, hogy szülői kötelezettségének eleget tegyen.
- [9] Az indítványozó az Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz és a „XXVIII. cikk” szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét arra hivatkozva állította, hogy a hatóság megkérdőjelezte az indítványozó és a gyermeke közötti vérségi kapcsolatot és „kötelezte” őt a DNS vizsgálat elvégzésére, továbbá törvényi kötelezettsége ellenére nem értesítette a tanú meghallgatásról sem az indítványozót, sem a jogi képviselőjét. Az indítványozó hivatkozott az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkére, amely véleménye szerint egyértelműen rögzíti a magánélethez és az önrendelkezéshez fűződő jog védelmét, így – indítványozói álláspont szerint – a hivatkozott rendelkezés értelmében senki nem kényszeríthető semmiféle kísérlet, vagy orvosi beavatkozás tűrésére, márpedig a DNS-teszt ilyennek minősül. Hivatkozott az indítványozó továbbá arra, hogy a hatóság döntése ellentétes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:101. § (1), 4:102. § (2) bekezdésével és 4:109. §-ával is, mert a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat alapján feltüntetett apát a törvényi vélelem alapján a hatóság előtti eljárások során mindenkinek – a hatóságnak is – a gyermek apjának kell tekinteni és a vélelem megtámadására jogosultak között az alperesi hatóság nem szerepel.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [11] 4.1. Az indítványozó a Kúria végzését 2019. szeptember 27-én vette át, az alkotmányjogi panaszt 2019. november 4-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül – nyújtotta be. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, valamint az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, tartalmazza a panasz a hatósági döntések alaptörvény-ellenességének indokolását, továbbá kifejezett kérelmet a bírósági döntések megsemmisítésére. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [12] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy

érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [13] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítványozó – bár kérte a Kúria végzésének megsemmisítését – semmivel sem indokolta e döntésnek mint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek az alaptörvény-ellenességét. Az alkotmányjogi panaszban, és annak kiegészítésében az indítványozó kizárólag a hatósági döntések vélt alaptörvény-ellenességét – a bizonyítási eljárást, mindenekelőtt a bizonyítékok hatóság általi mérlegelését – tette kifogás tárgyává.
- [14] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányjogi panasz a jogerős ítélet vonatkozásában is mindösszesen arra hivatkozik, hogy annak alaptörvény-ellenességét a sérelmezett hatósági döntések helybenhagyása alapoza meg.
- [15] 5. Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve, az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján mérlegelve úgy döntött, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételnek, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1857/2019.

